

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. В.В. ДОКУЧАЄВА

Кафедра мовних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Керівник інституту міжнародної освіти
та підвищення кваліфікації

доцент _____ М.М. Волошан

“ _____ ” _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКА МОВА

(для іноземних слухачів підготовчого відділення)

Робоча програма «Українська мова» (для іноземних слухачів підготовчого відділення).

“ 26 ” серпня, 2020 р. 10 с.

Розробники: Т. М. Князь, доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовних дисциплін.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри мовних дисциплін

Протокол від “ 26 ” серпня 2020 року № 1 .

Завідувач кафедри мовних дисциплін _____ Л. В. Герман

“ _____ ” _____ 2020 р.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3			
Модулів - 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		нульовий	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		другий	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		50 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		40 год.	
Індивідуальні завдання:			

2. Мета, завдання та предмет вивчення дисципліни

Основною **метою** запропонованого курсу є формування цілісної системи знань про сучасну українську літературну мову, збагачення словникового запасу іноземців, розвиток усного й писемного, монологічного та діалогічного мовлення, удосконалення вмінь та навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння).

Основними **завданнями** курсу є:

- забезпечити засвоєння орфографічних і граматичних норм сучасної української літературної мови;
- виробити орфографічні та пунктуаційні навички;
- сформуванати навички та вміння зв'язного усного й писемного мовлення;
- навчити іноземних здобувачів користуватися різноманітними засобами української мови на основі практичного засвоєння основних мовних і мовленнєвих понять;
- сформуванати вміння спілкуватися українською мовою;
- сформуванати українознавчу компетентність.

Згідно з вимогами програми здобувач повинен

знати: орфоепічні, орфографічні, граматичні норми сучасної української літературної мови, загальноживану лексику, лексико-граматичні конструкції, що використовують у різних сферах комунікацій (навчальній, побутовій, соціокультурній), побудову простих і складних речень;

уміти:

- *в усному мовленні* – читати текст, укладений на вивченому лексико-граматичному матеріалі, про себе чи вголос, розуміти зміст тексту, уміти його переказувати чи відповідати на запитання до тексту;

- *у писемному мовленні* – відтворювати прочитаний або прослуханий текст, користуючись адекватними мовними засобами й правилами лексико-граматичного й пунктуаційного оформлення.

Матеріал курсу розподілено за трьома взаємопов'язаними блоками – мовним, комунікативним та українознавчим. Мовний блок визначає особливості фонетичної, лексичної, морфологічної, словотвірної, правописної та синтаксичної систем української мови. Ідеться, зокрема, про вимову звуків та позначення їх літерами, про граматичні категорії різних частин мови, про особливості українського словотвору, будову різних типів речень.

Комунікативний блок – це система мовленнєвих зразків для формування практичних умінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності. Основні відомості для вивчення – адресат мовлення, монолог і діалог (полілог), український мовленнєвий етикет.

Українознавчий блок реалізується у змісті практичних завдань і вправ, у тематиці усних висловлювань. Цьому також сприятиме залучення текстового матеріалу, пов'язаного з історією української держави, її символами, життям українського народу, його культурою, ментальністю.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фонетико-графічний матеріал.

Тема 1. Основи фонетики і графіки української мови: голосні та приголосні.

Загальні положення. Звуки і літери. Орфоепічні норми граматичних форм. Апостроф. Склад. Інтонація.

Тема 2. Іменник: рід, число.

Категорія істоти, неістоти. Множина, однина іменників.

Тема 3. Формули звертання. Кличний відмінок.

Тема 4. Прикметник.

Способи творення прикметників. Рід і число прикметників.

Тема 5. Вираження дії. Дієслово.

Вираження дії, що відбувалася раніше; вираження дії, що відбуватиметься; вираження результативної дії; вираження прохання, побажання, наказу; вираження напрямку руху.

Тема 6. Числівник.

Змістовий модуль 2. Основи граматики української мови.

Тема 7. Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку.

Знахідних відмінок іменників, прикметників, займенників.. Вираження об'єкта дії.

Тема 8. Вираження місця дії, часу дії. Місцевий відмінок.

Місцевий відмінок іменників, прикметників, займенників. Способи вираження місця дії, часу дії.

Тема 9. Вираження ознаки предмета. Родовий відмінок.

Родовий відмінок іменників, прикметників, займенників. Заперечні займенники у родовому відмінку. Родовий відмінок іменників у значенні приналежності.

Тема 10. Вираження наявності або відсутності особи або предмета особі. Родовий відмінок.

Тема 11. Вираження суб'єкта, об'єкта. Давальний відмінок.

Давальний відмінок іменників, прикметників, займенників. Вираження адресата дії.

Тема 12. Вираження знаряддя дії, об'єкта. Орудний відмінок.

Орудний відмінок іменників, прикметників, займенників. Вираження сумісності дії, професії особи.

4. Структура навчальної дисципліни

Номер і назви тем	денна форма				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Індивідуал. Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Фонетико-графічний матеріал					
Тема 1. Основи фонетики і графіки української мови: голосні та приголосні.	6		4		2
Тема 2. Іменник: рід, число	8		4		4
Тема 3. Формули звертання. Кличний відмінок	4		2		2
Тема 4. Прикметник	8		4		4
Тема 5. Вираження дії. Дієслово	8		4		4
Тема 6. Числівник	4		2		2
Разом за змістовим модулем 1	38		20		18
Змістовий модуль 2. Основи граматики української мови					
Тема 7. Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку	8		4		4
Тема 8. Вираження місця дії, часу дії. Місцевий відмінок	10		6		4
Тема 9. Вираження ознаки предмета. Родовий відмінок	6		4		2
Тема 10. Вираження наявності або відсутності особи або предмета особі. Родовий відмінок	10		6		4
Тема 11. Вираження суб'єкта, об'єкта. Давальний відмінок	10		6		4
Тема 12. Вираження знаряддя дії, об'єкта. Орудний відмінок	8		4		4
Разом за змістовим модулем 2	52		30		22
Усього	90		50		40

5. Семінарські заняття не передбачені

6. Практичні заняття

№ теми	Зміст	Кіл-ть год
1	Фонетико-графічний матеріал. Голосні, приголосні. Орфоепічні норми граматичних форм.	4
2	Іменник. Рід. Число. Істота. Неістота. Поняття про відмінки. Категорія істоти-неістоти.	4
3	Формули звертання. Кличний відмінок. Елементи мовного етикету під час вітання.	2
4	Прикметник: однина, множина, рід	4
5	Вираження дії. Дієслово: доконаний, недоконаний вид. Способи утворення дієслова	4
6	Числівник. Лексична тема	2
7	Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку. Лексична тема	4
8	Вираження місця дії, часу дії. Місцевий відмінок	2
9	Вираження ознаки предмета. Родовий відмінок. Лексична тема	4
10	Вираження наявності або відсутності особи або предмета особі. Родовий відмінок	4
11	Вираження суб'єкта, об'єкта. Давальний відмінок	4
12	Вираження знаряддя дії, об'єкта. Орудний відмінок. Лексична тема	4
	Усього	50

7. Лабораторні заняття не передбачені

8. Самостійна робота здобувача

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Повторення лексично-граматичного матеріалу уроку.

Вивчення лексики та лексичних тем.

Підготовка до контрольних робіт.

Виконання домашнього завдання.

№ пор.	Назва теми	К-ть год
1	Фонетико-графічний матеріал. Основи фонетики і графіки української мови: голосні та приголосні.	2
2	Іменник: рід, число	4
3	Формули звертання. Кличний відмінок	2
4	Прикметник	4

5	Вираження дії. Дієслово	4
6	Числівник	2
7	Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку	4
8	Вираження місця дії, часу дії. Місцевий відмінок	4
9	Вираження ознаки предмета. Родовий відмінок	2
10	Вираження наявності або відсутності особи або предмета особі. Родовий відмінок	4
11	Вираження суб'єкта, об'єкта. Давальний відмінок	4
12	Вираження знаряддя дії, об'єкта. Орудний відмінок	4
	Усього	50

9. Індивідуальні завдання не передбачені

10. Методи навчання

Словені (бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (виконання вправ).

11. Методи та засоби контролю

1. Поточний контроль

Проводиться на кожному занятті. Оцінюється рівень розуміння здобувачем граматичного матеріалу, уміння формулювати запитання з теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання.

2. Поетапний контроль

Проводиться після закінчення вивчення теми. Проходить у формі контрольної роботи. Кожен здобувач отримує індивідуальне завдання, що містить практичні завдання з граматики.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота						
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Разом
T1-T3	T3-T6	T7	T8-T10	T11	T12	100
20	20	10	30	10	10	

Критерії та шкала оцінювання знань і вмінь здобувачів

Оцінка **"відмінно"** – **90-100 балів** – виставляється здобувачу, який при відповіді на запитання показав усебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, правильно та повністю виконав поставлене завдання, уміє грамотно інтерпретувати одержані результати, продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання.

Оцінка *"добре"* – **75-89 балів** – виставляється здобувачу, якщо при відповіді на запитання він виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав поставлене завдання, показав володіння практичними вміннями та навичками, але припустився окремих несуттєвих помилок, які не мають принципового значення.

Оцінка *"задовільно"* – **60-74 балів** – виставляється, якщо при відповіді на запитання здобувач вияв повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що здобувач для подальшого навчання і роботи, але при цьому окремими вміннями та навичками володів невпевнено, припустився незначних помилок, демонстрував здатність упоратися з виконання завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

Оцінка *"незадовільно"* – **35-59 балів** – виставляється, якщо при відповіді на запитання здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки.

Оцінка *"незадовільно"* – **0-34 балів** виставляється здобувачу, який практично не виконав в установлені терміни завдання, передбачені для виконання на практичних заняттях і самостійної роботи, має значну кількість пропусків занять, не володіє теоретичним матеріалом змістового модуля (теми), необхідна значна додаткова робота (повторне вивчення програмного матеріалу).

Здобувач допускається до складання наступного змістового модуля, якщо отримав позитивну оцінку за попередній модуль.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C	задовільно	
66 – 74	D		
60 – 65	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Князь Т.М. Українська мова для іноземних студентів. Вступний курс: навч. посібник. Харків, 2014. 116 с.
2. Петрова Т.О. Українська мова для іноземних студентів: практикум; Харк. нац. аграр. ун-т им. В.В. Докучаєва. Харків, 2013. 131 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Вступний курс з української мови для студентів-іноземців підготовчого відділення; за ред. Т.О. Дегтярєвої. Суми: Університетська книга, 2010. 415с.
2. Лисенко Н.О., Кривко Р.М. та ін. Українська мова для іноземних студентів: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 240 с.
3. Чистякова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: підруч. для іноземних студентів ВНЗ. Харків: Індустрія, 2008. 384 с.

Додаткова

1. Вінницька В. М., Плющ Н.П. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців: підруч. Київ: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 379 с.
2. Костомарова-Братушенко Т.Д. Українська мова для іноземців: навч. посібник. Одеса: Астропринт, 2000. – 728 с.
3. Прилуцька Я.М. Українська мова: граматичний довідник (для іноземних студентів підготовчого відділення). Харків, 2007. – 128 с.

15. Інформаційні ресурси

<http://gigadict.com/top04U.htm>
<http://www.morphology.dp.ua/dict/>
<http://www.slovnyk.net/>
<http://translate.meta.ua/>
<http://lingvo.com.ua/doc.shtml?gr=8>
<http://lingvo.com.ua/dictionary/ukr/>
<http://uktdic.appspot.com/>